

Akik mindig várnak valakit

Amikor másnap is becsenget a parókia ajtaján a fiatal cigányasszony, mellette a taknyosan és borzosan tébláboló siserehaddal, már némi indulat gyűl a hangomba.

6. oldal

Mindent elnyom az internet

A mai reformációnak is a lélektől kell indulnia, nem a külsőségekben elvesznie, mondja Somogyi Botond, erdélyi egyházkerületi testvérnapunk, az Üzenet főszerkesztője.

7. oldal

Egyházkerületi közgyűlés

Ilyen száz évben egyszer van Szatmáron! Nagy megtiszteltetés érte városunkat, bár nem csoda, hogy a reformáció egyik bölcsőjére esett a választás a jubileumi esztendőben.

14. oldal

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2018. JANUÁR • 29. évfolyam 1-2. szám • Ára 3 lej

Az eltűnt idő nyomában

Hova lett az idő? Mintha elvesztettük volna, mintha kifolyta a kezünk közül. Mintha minden örületes gyorsaságra váltott volna, az élet – úgy tűnik – megállíthatatlanul és vadul száguld. Még nem is olyan rég, ha valaki nagyobb távolságról haza akart menni, reggeltől estig utazott. Felült hajnalban a vonatra, azután egy állomáson órákat várt a csatlakozásra, gyakran késő estére ért haza. Otthon, a családdal együtt hajnalig beszélgetett, megvittatták minden apró részletét az életnek, majd általában csak néhány nap múlva utazott vissza. Autóval, repülővel ma ez a táv alig néhány óra alatt megtehető. Minden távolság időben lerövidült, amióta autókkal közlekedünk, mégis sokaknak nincs idejük meglátogatni a szülőket, nincs idő több napot velük

együtt tölteni, vagy ha haza is érnek, néhány óra múlva rohannak vissza. Az asszonyok munkáját ma rengeteg konyhai gép könnyíti meg, még sincs idejük főzni a szeretteikre. Az emberek régen kézzel művelték a földet, a nők kézzel mostak, kenyeret sütöttek, sok gyereket neveltek fel, és mégis jutott idő mindegyikre. Nem a gépekkel van itt a baj, hanem az ember szívével, amelyik elvesztette az időérzékét. Hova lett az idő? Hova lett az egymásra szánt idő? Lehet, hogy az időtlenség Istenének elvesztése miatt veszítettük el az időt is? Az idő, az eldobott kő és a kimondott szó szent. Azért, mert egyik sem visszahozható, tehát ha egyszer megtörtént és elmúlt, már nem lehet változtatni rajta.

„Még meghalni sincs időm”

Ismerjük a közszájon forgó megfogalmazását annak a fájdalmas ténynek, hogy lassan már nem csak az igazán fontos dolgokra, de semmire sincs időnk. Pedig az idő mérésére szolgáló eszközök egyre kifinomultabbak!

4. oldal

Mit jelent a minőségi idő?

Sokszor elhangzik a párkapcsolatra, gyerekekre nevelésre vagy éppen a gyülekezeti munkára nézve a minőségi idő fogalma: ne egyszerűen csak időt, hanem minőségi időt fordíts a másikra! De mit is jelent a minőségi idő?

5. oldal

Még időben vagyok?

Az idő nekünk dolgozik, de ez nem jelenti azt, hogy nekünk tétlenül kellene üldögnünk. Emlékezzünk, figyelünk és reménykedünk. Így öleljük át tudatunkkal a minket körbejáró időt. Közben persze időben el kell döntetnünk, hogy mire mennyi időt és energiát szánhatunk.

8. oldal

Ünnep után, az új esztendőben

„...menj az én testvéreimhez, és mondd meg nekik: Felmegyek az én Atyámhoz, és a ti Atyátokhoz, az én Istenemhez, és a ti Istenetekhez.” Elment a magdalai Mária, és hírül adta a tanítványoknak: „Láttam az Urat!” (Jn 20,17-18)

A reformáció 500. emléknapiján is túl vagyunk. Több tucat írás keletkezett azzal a jogos és megkerülhetetlen kérdéssel, hogy mit hozott, és miként tovább akár az ünnep másnapján. Ilyen cikkekben szólalt meg a keveset remélő vélemény, az örök csalódást hordozó elmélkedés, a nagy várakozás hangja, a felelősöket meghatározó kritika. Mindenikben van igazság, jövőben hasznosítható figyelemztetés, viszont döntő része ezeknek a műveknek az emberi oldalon történő vizsgálódást, olykor erőlködést fogalmazza meg.

A reformáció következő lépésénél önvizsgáló bűnbánattal, bűnbánó önvizsgálatban Isten reformáló lépéséhez kell visszaérkezniünk.
„Hiszen azt tartjuk, hogy hit által igazul meg az ember, a törvény cselekvésétől függetlenül” (Róm 3,28).

A reformáció következő lépésénél önvizsgáló bűnbánattal, bűnbánó önvizsgálatban Isten reformáló lépéséhez kell visszaérkezniünk. „Hiszen azt tartjuk, hogy hit által igazul meg az ember, a törvény cselekvésétől függetlenül.” (Róm 3,28). Isten cselekszik mindenekelőtt, mindenekfelett, sőt mindenkután is. Az ember hitványsága, mulasztása, tehetetlensége elkeserítő és elbizonytalanító is, ameddig nem találkozunk a hit feltétele mellett megigazító Istennel. Ezért minden reformáció Krisztus feltámadásában, annak hitében és az abból származó bizonyosságban keresendő. A feltámadt Úrral megszűnik a halál törvénye, a törvény végrehajthatatlanságának önmérsztő terhe és a törvény megsemmisítő hatalma felettünk.

„A nép, mely sötétségben jár, nagy világosságot lát” (Ézs 9,2). A messiás érkezése oszlatja a sötétséget. Krisztus a világ világossága új korszakot nyitott. A sötétség korszaka a bűn ideje, amely első szüleink esete nyomán a világra tört és a halál hatalmába hajtott.

Ennek a korszaknak Jézus Krisztus feltámadása vetett véget. Isten a halált és a vele-

KRISZTUS-SZOBOR. FÉNYKÉPEZTE ÁBRÁM ZOLTÁN

járó sötétséget életre és világosságra váltotta. Az első Ádám és Éva története a második Ádám és magdalai Mária nyomán teljesen megfordult. A megromlott emberi természet az új szív és új lélek birtokában az új ég és új föld várományosa lett. Éva az Édentől távol éli tragikus sorsát, Mária Krisztus üzenetével indul a tanítványok testvérivé lett közössége felé.

A feltámadt Krisztus azzal kezdi az újjáteremtett korszakot, hogy megbízza Máriát, hogy siessen az ő testvéreihez. A feltámadás után először az hangzik el teljesen új és csodálatos hangsúllyal, hogy a rettegő tanítvá-

Isten cselekszik mindenekelőtt, mindenekfelett, sőt mindenkután is. Az ember hitványsága, tehetetlensége elkeserítő és elbizonytalanító is, ameddig nem találkozunk a hit feltétele mellett megigazító Istennel.

A reformáció emlékéve után mindenekelőtt Krisztust látó, hiteles igehirdetőkre van szükség, Krisztust kereső gyülekezetre. Az örök élet kapuját megnyitó szeretet mindent újjá tett, a mi szeretetünk szolgálata mindenekfelett erre tekint.

nyok Krisztus tulajdonai. Az első igehirdető Mária, aki a tanítványok gyülekezetéhez mint Isten Fiának testvéreihez szólhat. A megújított, az újjáteremtett kozmoszról azért beszélhetünk, mert bár külsőségében változatlan, de benne már a testvéreit megkereső, halál felett győzelmes Úr cselekszik. Az Ő cselekedetének semmihez sem hasonlítható páratlansága teszi semmivé a mi önmegváltást, önmegreformálást, önmegtartást célzó vézna és esetlen törekvéseinket.

Krisztussal való testvériségünk titkát is ekkor hallja először Mária. Az én Atyám, az én Istenem, a ti Atyátok és a ti Istenetek is! Atyánk és Istenünk Fia által gyermekeink fogadott bennünket. Újabb hír, amely a legőszintébb alázatra készít minket. Attól a perctől gyermekként jár az Atyát követő ember, és megbotlik, de van, ki felsegítse, aggodalmaskodik, de van, ki megvigasztalja, erőlködik jó szándékkal, de az áldás mégis felülről érkezik. Gyötrődhetünk a reformáció évfordulója után azon, hogy mit kellene tennünk, kiket kellene számon kérniünk, hogyan látszana rajtunk az új ember, de nem felejtethetjük el, hogy „...nem azé, aki akarja, sem nem azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené” (Róm 9,16).

Mindenek ellenére a megújult ember nem marad tétlenül. Urától feladatot kap, és engedelmisséggel tartozik. Az óember napról napra növeli tartozását, de az új növekedhet engedelmisséggel! Máriának mennie kell, és ő el is indul. Még maradna, mint a tanítványok a megdicsőülés hegyén (Mt 17), de az alázatos, engedelmes igehirdetőnek vinnie kell az Igét, tolmácsolnia kell Isten Szavát. A prédikáció két szó: láttam az Urat! Az mondja, aki látta az Urat, bár alig akart hinni a szemének. Az mondja, aki már tulajdona az Úrnak és Istennek gyermeke. Az mondja, aki hisz és kegyelmet kapott.

A reformáció emlékéve után mindenekelőtt Krisztust látó, hiteles igehirdetőkre van szükség, Krisztust kereső gyülekezetre. Az örök élet kapuját megnyitó szeretet mindent újjá tett, a mi szeretetünk szolgálata mindenekfelett erre tekint.

A porba írt ítélet

„Jézus pedig kiment az Olajfák hegyére. De korán reggel ismét megjelent a templomban, és az egész nép hozzáereglett; ő pedig leült, és tanította őket. Ekkor odavezettek az írástudók és a farizeusok egy asszonyt, akit házasságtörésen értek, középre állították, és így szóltak Jézushoz: Mester, ezt az asszonyt házasságtörés közben tetten érték. Mózes azt parancsolta nekünk a törvényben, hogy kövezzük meg az ilyeneket. Hát te mit mondasz? Ezt azért mondták, hogy próbára tegyék, és legyen mivel vádolniuk őt. Jézus pedig lehajolt, és ujjával írt a földre. Amikor továbbra is faggatták, felegyenesedett, és ezt mondta nekik: Aki büntelen közületek, az vessen rá először követ. És lehajolva tovább írt a földre. Azok pedig ezt hallva, egymás után kimentek, kezdve a véneken. Egyedül ő meg az asszony maradt ott a középén. Mikor pedig Jézus felegyenesedett, és senkit sem látott az asszonyon kívül, így szólt hozzá: Asszony, hol vannak a vádlóid? Senki sem ítélte el téged? Ő így felelt: Senki, Uram. Jézus pedig ezt mondta neki: Én sem ítéllek el téged, menj el, és mostantól fogva többé ne vétkezz!” (Jn 8,1-11)

1958-at mutatott a naptár. A teológiai intézet első éves hallgatói figyelemmel hallgatták dr. Nagy András ószövetséges professzor profetikus szavait, amint Mózes ötödik könyve 29. részének 29. versét idézte és magyarázta: A titkok az Úréi, a kinyilatkozott dolgok pedig a mieink és a mi fiainké.

Az azóta eltelt évek során számtalanszor eszembe jutott ez a prófétai kijelentés – azon gondolkodva, hogy életünk oly sok titka közül vajon melyek azok a titkok, melyek számunkra mind a sírig titkok maradnak, és melyek azok, melyeknek értelmét még itt a földön felfedi számunkra a kijelentés Ura.

E kettős kérdés a fenti cím alatt szereplő igeszakaszra nézve is fennáll: Vajon megfejthető-e az igehallgatók előtt, hogy Jézus mit írt ujjával a porba, miután írástudók és farizeusok egy házasságtörésen kapott asszonyt vittek eléje a jeruzsálemi nagytemplom udvarán? Hiszen – amint olvassuk e történetet János evangélista előadásában – az ige e kérdésre nemigen ad választ. A titkok iránt az ember mindig nagyobb érdeklődést mutat, mint a nyilvánvaló dolgok iránt.

Van-e egyáltalán igei felelet erre a kérdésre? Az egyik kiváló német teológiai tanár e kérdésre igennel felel, és a Jeremiás próféta könyve 17. része 13. versét idézi, mely szerint

e bibliai hely kínálja a titkok megfejtését. A jeremiási ige így hangzik: „Izrael reménysége, óh Uram! Akik elhagytak téged, mind megsegyenyülnek. Akik elpártolnak tőled, mind porba íratnak be, mert elhagyták az élő vizeknek kútfejét, az Urat.”

A fenti prófétai kijelentés nyomán teszünk fel a kérdést: Kik hagyták el valójában az Urat? A Jézus elé állított s vétekben talált asszonyra tekintve egyértelműnek tűnik a vá-

méltó, aki valamely vétekben nyilvánvalóan bűnös, hanem az is, aki más módon pártol el a szövetség Urától és Istenétől, sőt még azok is, akik ebben az Úrban csak a számonkérő és ítélő bírót látják, de elfelejtik, hogy ez az Úr kegyelmes és irgalmas Isten is, aki könyörölni is kész a bűnösön. Nem csak ez az asszony vétkes, de ők maguk, a vádlók is!

Az asszony vádlói nem szólnak ugyan semmit, de hallgatag távozásuk mindennél beszédesebb. És aki ily módon vádol, az ugyancsak elpártol a kegyelem és a bocsánat Urától, és megérdemli, hogy az ő neve is porba írássék – azaz eltörölje az ilyent az Isten.

De mire jó a bocsánat és az irgalom? – kérdezhették magukban az asszony vádlói. Jézus erre is megadja a történet végén a választ. Arra jó, hogy – Istentől lehetőséget nyerve a bocsánatban – újat kezdjen. Nem véletlenül mondja Jézus a még mindig ott álló asszonynak: – Eredj el, és többé ne vétkezz!

Mindnyájunk számára az a legnagyobb feladat földi életünk során, hogy megtanuljunk a nem könnyű „mennyei mesterséget”: megbocsátani a másik embernek. Aki pedig ezt az Istentől felkínált lelki mozdulatot nem képes megtanulni, az akár arra is számíton, hogy az ő neve is porba íratik, amit ugyancsak elfúj az élet szele.

Ne felejtjük el, hogy a kereszten vívódó Úr Krisztus utolsó tette az, hogy megbocsát a talán egy életen át vétkező gonosztevőnek is, és nem kevesebbet ígér neki, mint hogy Vele lesz a paradicsomban. Szabad nekünk ezt az Urat hasonlóan kérni, mint ama megkegyelmezettnek, hogy a mi nevünk se írássék a porba.

Mindnyájunk számára az a legnagyobb feladat földi életünk során, hogy megtanuljunk a nem könnyű „mennyei mesterséget”: megbocsátani a másik embernek. Aki pedig ezt az Istentől felkínált lelki mozdulatot nem képes megtanulni, az akár arra is számíton, hogy az ő neve is porba íratik, amit ugyancsak elfúj az élet szele.

lasz: Ez az asszony, mert áthágta Istene törvényét, hisz paráznaság bűnében lepték meg. Jézus nem ad füllel hallható választ a vádlóknak, de csendesen lehajol, és – mint olvasható az igéből – ujjával valamit a porba ír, s ezt az írást kissé később folytatja is.

Mint mi magunk sem, úgy a jelenlévők többsége sem tudta, hogy mit írt a Mester a templomudvar porába, de a vádlók – írástudók és farizeusok – az írást nem ismerő többséggel szemben elolvassák Jézus betűit, és azok jelentését teljes mélységükben megértik. Megértik, hogy nemcsak az az ítéletre

„Még meghalni sincs időm”

Ísmerjük a közszájon forgó megfogalmazását annak a fájdalmas ténynek, hogy lassan már nem csak az igazán fontos dolgokra, de semmire sincs időnk. Pedig az idő mérésére szolgáló eszközök egyre kifinomultabbak!

Az úszásban vagy az autósportban már tized-, sőt ezredmásodpercek (távolságban mérve néhány cm) döntenek arról, hogy ki indul első (pole) pozícióból vagy kinek a nyakába kerül az arany színű érem. Hajszálon múlnak ezek a dolgok. Ezzel szemben az afrikai vadonban élők még ma is úgy beszélnek meg a találkozók időpontját, hogy „amikor a nap a fák tetejét éri”, az jelzi az idő eléréstét.

Az időmérés pontossága felértékelődött, de mihez kezdünk az így „szerzett” idővel? Életté lesz-e abból? A gyermek úgy játszik, hogy annak minden pillanatát megéli. A mozgásba lendülő képzelet megtöbbszörözi a dolgokat, és így lesz a macskából oroszlán, a szarvasbogárból paripa, a fürdővízből pedig háborgó óceán. A gyermeki agy egész álló nap így jár. Nem vak vagy buta a gyermek, hanem éppen ellenkezőleg: módszeres és aprólékos. Az emberi élet leggazdagabb korszaka ez, amire felnőve már alig-alig emlékszünk. Pedig milyen tartalmas!

Az idő múlásával mindezt elfelejtjük. Az idő éppen ezért ellenség. Az ókori egyiptomi észjárás szerint „mindenki fél az időtől, az idő fél a piramisoktól.” Fél, mégis legyőzi. Az évezredes szél és az apró homokszemcsék lassan-lassan megteszi erodáló hatásukat. Az idő mindent és mindenkit maga alá gyűr. A Szentírás azonban azt tanítja, hogy az idő a barátunk. Az idő nekünk dolgozik, mert az új feltétele az, hogy a régi elmúljon.

„Nincs semmi új a nap alatt” – mondja a Prédikátor. Valóban. „Az anyag nem vész el, csak átalakul” hirdeti a tömegmegmaradás törvényét Anaximandrosz (Kr. e. 610-547) óta a filozófia és a tudomány. Isten azonban rácsafol minderre azzal, hogy újat/újja teremt.

A bibliai időszemlélet teljesen más. Ezt felejtették el mára az izraeli Bar Ilan Egyetem tudósai, akik szerint 140 évre is kitolható az emberélet hossza, ha sikerül lassítani az öregedés folyamatát. Az idő (szerintük) tehát korlát és nem kapocs a Végtelenhez, mint felmenőik számára volt. Karácsony éppen arról szól, hogy Isten belép a mi tér-idő világunkba, és elkezd személyként viselkedni, hogy mi könnyebben megérthessük és befogadhassuk a végtelen Istent.

Augusztinus szerint az embernek három olyan lelki képessége van, ami az időhöz köthető: az emlékezés, a figyelem és a várakozás. Emlékezés a múltra, figyelem a jelenre, várakozás a jövőre. A mai világ szerint azonban a múltat el kell felejteni. Minden értékével együtt. A rosszat is, de a jót is. A zsidó ember

ezzel szemben évente emlékezett az egyiptomi szabadulásra, mert az emlékezés tanította őt reménykedni. Végő soron minden ünnep célja ez: ne hogy elfelejtsük azt, amire emlékezni áldás és élet számunkra, immár nemzedékek óta!

A Biblia időszemlélete szerint az ember egy vonaton utazik menetiránynak háttal, vagy egy csónakban evez háttal a partnak. Csak a már elhaladott tereptárgyak nyomán tud tájékozódni. „Most dől el, hogy milyen lesz a múltad” – tartja egy mondás, melyet érdemes megszívlelni!

Persze minden csak viszonyítási alap kérdése. Az idő relatív. A fájdalmasan hosszú hetek, hónapok, évek kínzóan lassan telnek, míg az örömteli idő hamar tovaröppen. Az Istennel szembeni viszonyrendszerben viszont létezik egy másfajta relativitás is! Mert ugyebár a robogó vonathoz képest az utazó ember egyhelyben ül, de valójában nagy sebességgel halad. A világ haladni látszik, az egyház 2000 éve egyhelyben jár. Isten országára azonban éppen ez a jellemző: állni látszik, miközben a nagy cél felé tart.

Ma már nincsenek távolságok, legalábbis a nagy távolságokat egyre rövidebb idő alatt tudjuk és akarjuk megtenni. Az információközlés bámulatos sebességgel halad. Annyira lerövidült már, hogy a Föld bármely pontjáról percek alatt megérkeznek a hírek a világ nagy részében. Az idővel mindent összevetve nem az a legnagyobb gondunk, hogy relatív, hanem az, hogy mire használjuk!

A mai ember minden áron a saját idejének ura akar lenni. És újra meg újra átéli a Prédikátor fájdalmát: lehet bármilyen hosszú a földi idő, nincs új a nap alatt. 140 év is kevés, ha az ember rosszul-rosszra osztja be az idejét. A Biblia ezt az időt nevezi kronosznak (idő, időszak, időtartam), ami bár egyedi és megismételhetetlen, mégiscsak emberi. Vele szemben ott van a kairosz (megfelelő hely, alkalmas idő), ami az Istentől megszabott tartalommal telített időszakot jelenti.

Az óra csak az idő múlását jelzi, magát az időt nem. 100-150 éve egy-egy zsebóra vagy súlyhuzamú állóóra státusz-szimbólum volt. Kifinomult műszaki különlegesség, amit csak a jómódú családok tudtak megengedni ma-

guknak. Ez adta a státuszt. Ma a legdrágább óráknak is mondhatni egységes óraszerkeztük van. A státuszt a külső megjelenés adja, ami a kivagyiságot hivatott hirdetni másoknak. A reklámot, a márkát kell ma megfizetni, nem pedig a megbízhatóságot és a tartóságot. Az új érték a csillogás! Ez lett a státusz szimbólumává.

Hamarosan 140 évig is élhet az ember! De minek? Illetve: kinek? Engedem-e, hogy időbeosztásomat Isten irányítsa? Nem azért mert lusta vagy szervezetlen kívánok lenni, hanem azért, mert az Isten által nekem kirendelt idővel jól akarok gazdálkodni!

Nem szeretjük, ha az idő múlására emlékeztetnek minket. Még kevésbé, ha az elvesztegetett idővel szembesülünk. Az emberi testben van egy csont, amit az időről neveztek el. Os temporale – latinul. A halántékcson, ami a járomcsonttal együtt még egy óra számlapjára és annak mutatójára is hasonlít. Az elnevezés onnan ered, hogy az őszülés ezen a tájon kezdődik, ami a korosodás letagadhatatlan jele. Sokan ezért leborotválják két oldalt a haját, hogy ne látszódjon az idő vasfogának nyoma. Pedig Luther azt tanította, hogy a rossz óra is naponta kétszer a jó időt mutatja! Az elvesztegetett idő is jó valamire: szembesít az idő igazi értékével. Azzal, hogy visszahozhatatlan.

Az idő pénz – amiből sosincs elég. Az élet ideje éppen ezért megfizethetetlen. Ajándék. Még a betegség, a fogság, a csalódás, vagy a vereség ideje is! De csak úgy, ha közelebb visz Istenhez! Salvador Dali híres festménye az elfolyó időt ábrázolja. Mert ma egy ilyen híg időben élünk, amit el kell mulatni. Minden esztendő elejére úgy érkezünk meg, hogy az majd jobb lesz, mint az előző. Még meg is fogadjuk, hogy ami tőlünk telhető, azt mind elkövetjük az új esztendőben azért, hogy valóban jobb is legyen. Mert a következő év mindig a boldogságot ígéri. Abban majd ki-ki megszabadul némi felesleges súlytöbblettől, vagy egy-egy káros szokástól, esetleg szenvedélytől... De mindig csak a következő esztendőben!

Ha még meghalni sincs időnk – élni legalább legyen!

Mit jelent a minőségi idő?

Sokszor elhangzik a párkapcsolatra, gyereknevelésre vagy éppen a gyülekezeti munkára nézve a minőségi idő fogalma: ne egyszerűen csak időt, hanem minőségi időt fordíts a másikra! De mit is jelent a minőségi idő?

Amíg e Földön élünk, minden a tér és az idő függvényében zajlik. Bár nem érzékeljük az idő múlását, mégis pontosan meghatározott rend szerint telik, így váltják fel a napok az éjszakákat, és pontos egymásutániságban telnek a hónapok, évszakok, évek.

Az idő mérésének jelenlegi rendszere a sumer civilizációig (Kr. e. 4–5000) nyúlik vissza. E mérési rendszer hatvanas alapot használ: 60 másodperc van egy percben, 60 perc van egy órában, valamint 360 nap (60×6) egy évben (néhányal kiegészítve). E számrendszerben a 12 is jelentős szám: a napnak 12 nappali és 12 éjszakai órája van, és 12 hónap van egy évben.

Bár az óra mindig ugyanakkora percekből áll és az életünk egyforma hosszúságú évekre tagolódik, mégis mindig másképp éljük meg, attól függően éppen milyen időszakában vagyunk az életünknek vagy mennyire tudatosan éljük át.

Einstein relativitáselméletének magyarázásakor gyakran megjegyezte: „míg egy szép lány mellett való ülés egy órája csupán egy percnél, addig a forró tűzhely megérintése egy órának tűnik.”

Vajon miért van az, hogy egyesek azt mondják, nincs idejük semmire, mások pedig ki tudják használni a nap minden pillanatát és mindenre van idejük? Vajon mire megy el az idejük azoknak, akik arra panaszkodnak, hogy nincs, és miért egyeseknek mindenre, mikor az óra mindenkinek egyformán pereg?

Vajon mi a legfontosabb az időbeosztásban? Szerintem a tudatosság megléte valamint az, hogy megtervezem-e az időmet, és van-e fontossági sorrend az időbeosztásban.

Mindenkinek arra van ideje, amire akarja, hogy legyen. Ha nem irányítjuk, akkor csupán sodródunk. Le lehet az időt lassítani, hogyha bölcsen be tudjuk osztani, ha tudatosan élünk. Szét kell nézni magunk körül, mit rontunk el? Az egész hetet végigfutjuk, és hétvégén akarjuk bepótolni azt, ami hét közben kimaradt, ahelyett, hogy a családdal foglalkoznánk, vasárnap templomba mennénk?

Egy érdekesség: miközben ma nagyon sokan arra panaszkodnak, hogy nincs idejük semmire, egy felmérés szerint, hogy mennyi időt tölt az ember naponta a TV, a számítógép, a mobiltelefon kijelzőjének nézegetésével, az az eredmény jött ki, hogy Magyarországon a 16-44 év közötti emberek naponta átlagosan 5,8 órán át nézik ezeket a különféle kijelzőket. Következésképpen, ha valaki napi 8 órát dolgozik, 8 órát alszik, és 6 órát a televíziót nézi, vagy internetes oldalakat böngész, akkor már csak két órája marad a családra, evésre, esetleg valakivel való beszélgetésre. Így érthető, hogy az emberek ma azt érzik, hogy nincs idejük semmire, de nincs idejük egymásra sem. Az időt ellopják a gépek.

Amikor az elődeink a mezőn dolgoztak, akkor reggeltől estig beszélgettek, viccelődtek, vagy ha egyedül voltak, gondolkodtak. Ma pedig a képernyőket bámulva mindenki sokat van egyedül, virtuális világban, ám mégis társaság híján még akkor is, ha egy lakásban többen élnek, de esténként a telefonjaikon babrálva vagy televíziót nézve.

Tehát ma, amikor betört az életünkbe a média, az internetes oldalak és internetes játékok, az időre nagyon vigyáznunk kell, hiszen észrevétlenül adjuk oda cserébe az emberi kapcsolatainkért, legyen az baráti, családi, vagy társ kapcsolat. De ugyanúgy nem foglalkozunk önmagunkkal sem és az isteni dolgokkal sem.

Nem tudjuk, mennyi idő áll rendelkezésünkre ebben az életben, éppen ezért értékes minden pillanat. De el lehet értékteleníteni, ha hagyjuk kifolyni a kezünk közül, és csak úgy tengődünk igazi célok, és azok megvalósítása híján. Mert az idő így is, úgy is eltelik. Tudatosan kitöltve vagy céltalanul eltöltve elfutnak az évek, egy eltelt nap sem jön vissza, egy elfecsérelt pillanat sem újraélhető.

Ki mennyire éli tudatosan az életet vagy csak tölti az idejét, az meglátszik az évtizedek elteltével az összegyűjtött tapasztalatokban. A tudatosan megélt élet, az átélt öröme és fájdalmak, tapasztalatokat hoznak, melyek segítenek tájékozódni a világban. A csupán eltöltött napok, vagy éppen a félelmek, esetleg fájdalmak elől való bujkálások megteremtik az ürességet. Ilyenkor az ember pótcselekvések rabja lesz, és ha bármit számon kérnek rajta, könnyű válasz: „nincs rá időm”.

Milyen tanácsot lehet adni? Az ember olyan tevékenységet folytasson, hogy ő ossza be az idejét. Sokszor keresünk olyan elfoglaltságot, amelyikkel az idő repül, ahelyett, hogy olyat keressünk, ami hasznos. Hiszen vannak olyan családi témák, amelyekkel foglalkozni kellene, ehelyett félretesszük, és olyat választunk, ami erről éppen eltereli a figyelmet.

A megélt pillanat, együtt töltött esték helyett, amikor a családtagok egymásra figyelhetnének, pótcselekvések rabjaivá lettünk. Az időnk a kezünkben van, miért cserélnénk fel a minőségi időt üres időtöltésre?

Akik mindig várnak valakit

Amikor másnap is becsenget a parókia ajtaján a fiatal cigányasszony, mellette a taknyosan és borzosan tébláboló siserehaddal, már némi indulat gyűl a hangomba: „Nem szégyelled magad?” „De igen”, szabadkozik, „de nincs mit csináljak.” Így van ez.

„Ezt” (értsd: koldulást) önérettel, egyenes derékkal, kihúzva magamat, nem lehet csinálni. Kézenfogni a négy pulyát és a faluszéli romos házikóból elindulni gyűjtögetni. Csengetni, várakozni, lehajtott fejjel tovább menni. Mert enni kell ma is.

Vajon a mélyszegénység egyúttal mélyreménytelenséget is jelent? Akár éveken át kereshető a kérdésre a válasz, főként az olyan országos szinten is szegénynek számító régióban, mint amilyen felénk például az Érmellék, melynek településein nagyszámú roma populáció él, ahol a mélyszegénység adott és egyértelmű. Tagadhatatlan tény. A mélyreménytelenség azonban talán mégsem. Merthogy vannak arcok és sorsok, amelyeken ez egyértelműen, jól láthatóan kiütözik. Másokén meg kevésbé vagy egyáltalán. Talán a nyomor megszokottsága, fásultsága és magától értetődöttsége teszi? Ezek szerint a mélyszegénységben is tud nevetni és örülni az ember? Nehéz ezt átérezni. Hiszen a posztmodern kor embere attól is könnyen kétségbeesik, ha elveszíti a bérletét, elejti a telefonját, vagy éppen leenged az autója kereke. Magyarán: az úgynevezett apró kellemetlenségek is könnyen felborzolják a kedélyünket, és beletaszítanak a remény nélkülségbe, a depresszív állapotba. A digitalizáció kábeli és hatásai által megkötözött életünk, az úgynevezett szétfejlődés ellentétes pólusaiban egyre nagyobb talány számunkra a mélyszegénység

A NYOMOR ÖRÖK ADVENTJE – MINDIG VÁRNAK VALAMIT

állapotában lévő emberek léte, élete, gondolatvilága. Sőt, minél többet tudunk meg róluk, annál kevésbé értjük őket.

Megdolgozta őket az élet. Talán azért nem képesek sokan közülük a mélyreménytelenség tényét felismerni, megélni, mert hiszen az ellenpólust, úgy mint: reménységet, a reményt magát sem ismerik igazán. Reménykedni? Ugyan miben? Biztosan nem szép autóról, emeletes házról, tóparti villáról álmodnak, mint a középosztály, mint a konszolidált, bérből-fizetésből élő emberek. Talán számukra egy holnapi napszám, egy összekéregedett teli szatyor élelem elég is a remény megéléséhez. Más szempontok szerint élünk. Átjárás nincs, hiába az empátia, mert az legfeljebb gondolkodni, belegondolni segít, de persze a semminél ez is több. Kiindulópont. Mert az empátia legalább kinyitja az ajtót, kérdez, ad valamit, köszön az utcán és segít, ahogy tud. Megpróbálja lebontani a láthatatlan falakat, köztünk és köztük.

Egyházi gyermekfoglalkozásra, az aránylag jól szituált gyermekek közé négy toprongyos, mosdatlan gyermek érkezik. Nehezen indul a körjáték, nehéz megfogni piszkos kezű leányka kezét. Még a kisebbek arcán is visszaköszön az otthonról hozott tartózkodás és előítélet. Aztán valaki mégis csak akad, aki nehezen és kényszeredetten, de kinyújtja a kezét és néhány pillanatnyi néma hezitálás után végre létrejön, bezárul a kör.

Külhoni vendégekkel egy nagyközségbe tartok. A mély-

szegénységben élők közötti küldetésihányról beszélünk. Bezzeg a neoprotestánsok már templomot is építettek a szegénynegyedben, míg mi be sem merjük tenni a lábunk. Lelkesek lesznek, nézzük meg ezt a falut a faluban. Megérkezünk. Érdeklődnek, körénk gyűlnek. Ismerős is akad, feleségeink a kórházban ágyszomszédok voltak. A vendégeimet keresem. Elhűlten nyugtázom, hogy az autóban gubbasztanak, fázósan, fagyosan a júniusi hőségben. Az arcukon félelemmel vegyes mosoly követi egymást. Az előbbiből van több. Csak hazafelé oldódnak valamelyest a látottak nyomán.

Nehéz ezeket a falakat lebontani. Cigányok a magyarokra, magyarok a cigányokra panaszkodnak. Mindenkinek vannak sérelmei, félelmei, előítéletei. A távolságtartás azonban meg- és fenntartja az idegenséget a másik irányába. Ezen a terepen a meggondolatlan, hegyibeszélő recept nem járható út.

Jézus belép Samáriába, amit az övéi jobbnak látnak kikerülni. Odamegy és megszólít, beszédbe elegyedik. Fesztelen és egyszerű szavakkal oldja a feszültséget, még pontosabban: nem is vesz tudomást ezekről az emberi kötöttségekről, válaszfalokról, amit mi olyan szigorúan be- és megtartunk, valósággal ragaszkodunk hozzájuk, mert beléjük szocializálódunk. Meglátatja a reménységet azzal, aki már nem mer reménykedni sem. Mert a remény nagy luxus, alap, kiindulópont, Istenhit szükségeltetik hozzá. Lehet, nagy szavak ezek, de az egyház társadalmi és missziói felelősségvállalása ugyanezt a krisztusi példát és reménységet hordozhatja járatlan utakon, a reményt, de még a reménytelenséget sem ismerő, sorsukba beletörődött, szikkadt lelkű embereknek. Akik talán maguk sem tudják, hogy várnak valakit.

EBUGATTA VIDÉK, AHOLO A KUTYA KERESI A VACSORÁJÁT

Ma már mindent elnyom az internet

A mai reformációnak is a lélektől kell indulnia, nem a külsőségekben elvesznie, mondja Somogyi Botond, erdélyi egyházkerületi testvérlapunk, az Üzenet főszerkesztője, aki több mint két évtizede van jelen az egyházi sajtóban.

– Hogyan érzi magát utolsó mohikánként? Jelenleg ön az egyetlen főállású romániai magyar református újságíró.

– Ilyen statisztikáról nincs tudomásom. Ám Csingacsuk jól érzi magát. Azon személyek közé tartozom, akik nagyon szeretik azt a munkát, amit végeznek. Hivatalos megbecsülésben vagy elismerésben nemigen volt részem az elmúlt két évtizedben, viszont azok a kedves szavak, amelyekben különböző kiszállások alkalmával részesülök, szinte mindent pótolnak. A mai modern technika pedig lehetővé teszi azt is, hogy egyesek drótpostán is kifejezzék véleményüket – legyen az pozitív vagy negatív kritika.

– Több mint húszéves egyházi sajtómúlttal a háta mögött miként látja a jelent: megszámoltattak a nyomtatott sajtó napjai, és immár egyértelműen az interneté nemcsak a jövő, de már a jelen is?

– Ha utazunk a buszon, várakozunk egy megállóban vagy az orvosnál, ha várjuk a gyereket az iskola előtt, azt látjuk, hogy szinte mindenki a telefonját bütyköli. Nemcsak a fiatalok, hanem a felnőttek is. Ilyen szempontból sajnos valóban mindent elnyom a világháló. Azt is kimutatták, hogy a társadalomban az ötven éven felüliek olvasnak nyomtatott sajtót, könyvet, a fiatalabbak már nem. Azaz a nyomtatványok lassan átkerülnek a papírról a számítógépre. A szomorú egyrészt az, hogy mindenki elvárja: a világhálón olvasott anyag ingyen legyen. Nem gondolnak arra, hogy azt a tartalmat is valakinek elő kell állítania, le kell írnia, vagyis dolgozik vele. Ha elmegyek és megnyiratkozom, ki kell fizetnem. Ugyanígy kellene történnie egyes internetes tartalmak olvasása alkalmával is. Bár tudom, hogy ez részben utópia. Másrészt az is szomorú, hogy ha végigmegyünk az utcán (netán a játszótér felé kanyarodunk), azt vesszük észre, hogy sokkal több embernek (gyermeknek) van szemüvege, mint ezelőtt 25-30 esztendővel. Éppen ezért remélem, hogy ez az öngyilkos tendencia valamikor megfordul, és az írott sajtónak ismét becsülete lesz.

– Egy szakmai fórumon több éve felvetődött egy közös Kárpát-medencei református újság létrehozása. Akkor mindenki a magáét védte. Mostanra hogyan látja, a sok kicsi és fogyatkozó helyett nem lenne jobb egy erős és közös református lapot készíteni?

– Az Üzenet, amelyet szerkeszték, óriási területet fed le: a mezőségi, a székelyföldi vagy a dél-erdélyi emberhez egyaránt akar szólni. És nem mindig tud, hiszen a gondok, problémák vagy a hagyományok minden tájegységen másak. A terjesztés is rendkívül nehézkes. A lap néha nem jut el időben a megrendelőhöz. Ha ezt most a Kárpát-medencére vetítjük, akkor rájöhetünk arra, milyen létjogosultsága lenne egy úgynevezett közös lapnak.

– A mai modern, sokszor alig követhető, zaklatott világban biztos pontnak látszik az Üzenet. Milyen elképzelések, célok vezetik a szerkesztő munkáját?

– Rendkívül örvendek, hogy a lap példányszáma nem csökkent olyan drasztikus mértékben, mint a világi újságoké (és itt most nem a bulvárújságokra gondolok, hiszen a pletykákra, a gyilkosságokra vagy meztelen nőkre mindig nagyobb igény van, mint a komoly tartalmakra). Ennek az is lehet a magyarázata, hogy a lapot inkább vidéken és idősebb korosztály olvassa, több helyen szórványban, ahol kevés „magyar szóhoz” jut az ember. Ugyanakkor bármilyen nehézkes is, a lelkipásztori hivatalokon keresztül – még ha későn is, de – mégis eljut a lap. Az utóbbi években igyekeztem olyan jellegű írásokat is közölni, amelyek nemcsak szorosán a vallásról, Istenről vagy egyházzal szólnak. Lehet sportról, hegymászásról, koncertről is írni úgy, hogy közben megjelenjen az emberek cselekedeteiben, gondolataiban a Mindenható. Talán ilyen jellegű anyagokkal meg lehet célozni más réteget is.

– Akik követik a munkásságát, tudják, hogy a sportújságírás nagy szerelmese. Sok eseményen megfordult, sok sportolót meg-

szólaltatott az évek során. Az Üzenet mellett egy erdélyi világi hetilap munkatársa is. Ez milyen pluszt és terhet jelent önnek szakmailag?

– Elsősorban a sport nagy szerelmese vagyok. Ha lehetőségem van, mindenhol fociznék, rengeteg sportközvetítést nézek, drukkolok a magyar sportolóknak, de a romániai bajnokságokat is figyelemmel kísérem. Valószínűleg ezért is kerültem közel a sportújságíráshoz.

Az, hogy más lapnak is írok, rendkívül sokat jelent számomra. Több kollégával kerülök kapcsolatba, több személlyel cserélek véleményt, a szakmát más szempontból is jobban megismerem (más műfajok, más megközelítés), mindez pedig szerintem pozitívan hat az egyházban végzett szerkesztői munkámra is.

– Mi a véleménye a mögöttünk hagyott jubileumi esztendőről? Ilyennek várta?

– Igen. Tudtam, hogy számos rendezvény lesz: templomokat újítanak fel, előadásokat és megemlékezéseket tartanak, kopjafákat lepleznek le. Ám mindez nem reformáció. Legalábbis nem folyamatos megújulás – ahogy szoktunk fogalmazni. A mai reformációnak is a lélektől kell indulnia, nem a külsőségekben elvesznie. Viszont azt tapasztaltam, hogy az ember többnyire csak akkor imádkozik Istenhez, amikor nehézségekkel szembesül.

Úgy látszik, a mai globalizálódó, egyházellenes, pénzhajhász világban a Kárpát-medencei reformátusság (magyarság) még nem érzi magát olyan veszélyben, hogy az Úrhoz forduljon.

Még időben vagyok?

Az idő nekünk dolgozik, de ez nem jelenti azt, hogy nekünk tétlenül kellene üldögélnünk. Emlékezünk, figyelünk és reménykedünk. Így öleljük át tudatunkkal a minket körbejáró időt. Közben persze időben el kell döntetnünk, hogy mire mennyi időt és energiát számhatunk.

Az emlékezésbe addig jó belemennünk, amíg tanulni tudunk erősségeinkből és hibáinkból. Ez a folyamat a múltból táplálkozik. A figyelem tevékenysége már a jelent hivatott uralni. Persze, ez az úgynevezett uralás nem mindig jön össze. Gondoljunk csak saját magunkra és saját „jelenjeinkre”. Elmondhatjuk magunkról, hogy uralni tudjuk, azaz figyelni és irányítani tudjuk „jelenjeinket”? Vagy inkább sodródunk az indulatok, váratlan események és élethelyzetek hullámain?

Jó lenne a múltból tanulva és a jövőre tervezve építeni jelenünket. De ez nem egyszerű vállalkozás. Az idő nekünk dolgozik, de nem helyettünk. Mindig, még eddig mindig kapunk újabb lehetőségeket, hosszabbítást, hogy az elméletet gyakorlatra hasznosíthassuk. Csak sajnos ezt nem értékeljük eléggé.

Még van idő... Aztán egyszer csak már nincs semennyi. Ezzel a ténnyel szembesülni nagyon fájdalmas élmény. Ezt igazán talán az értheti, aki már vesztett el hozzá közel álló embert. Olyat, akit szeretett, akinek a jelenléte, egyáltalán a léte természetes, magától értetődő volt. Annyira természetes, hogy minden egyébért hanyagolta. Még van idő foglalkozni vele, meghallgatni őt, beszélgetni vele, egyáltalán – időt tölteni vele és észrevenni őt. Aztán valami miatt elfogyott az idő. Megszűnt a kapcsolat. Ezt már nem lehetett kimagyarázni, hogy „kicsit elkéstem, de bepótolom”... Nem lehet bepótolni. Maradt a csend, a tisztázatlan kérdések, a furdaló és bántó lelkiismeret, a megoldatlan ügy.

Nem értjük miért olyan lázadó a felnővekvő gyerek, és miért nem érti meg, hogy nekünk most még nincs időnk vele foglalkozni. Miért olyan értetlen és követelőző a férjem-feleségem, hiszen dolgoznom kell. És mintha a munka lenne a cél. Mert ahhoz értek, mert az egyszerűbb, mert arra lehet mondani, hogy muszáj. De a kapcsolatok, a megértés és elfogadás, a türelem néha már annyira nehéznek tűnik, hogy inkább dolgozom. Kifáraszt a családdal töltött idő és megnyugtató a munka?!

Mindezért én vagyok a hibás? Az egyénnek is van része benne, de nem csak az ő hi-

bája. Akkor, a velünk szemben levő emberek a hibásak? Nem csak ők. A világ, a mindent csúcsjártatba kényszerítő világ és a háttérben ebből nyereszkesedők a hibásak a mi összezárt időnkért?! Nem, nem csak ők a hibásak. Én leginkább a bűnre gyanakszom. Arra a bűnre, aki vagy ami önzővé, felületessé, türelmetlenné, követelőzővé tesz és így elrabolja az értékes időmet. De helyesebb, ha úgy fogalmazok, hogy elrabolja, el akarja ragadni tőlem a lehetőségeimet, hogy békében éljek. „A Sátán a hívők számára meg van kötözve és be van zárva, míg a hitetlenek számára szabad és otthonos” – magyarázza a Második Helvét Hitvallás.

Az időt, az időmet nem lehet félretenni, széfbe zárni, vagy megállítani. Adott esetben, élethelyzetben hasznosítani kell, vagy elfolyik

Még van idő... Aztán egyszer csak már nincs semennyi. Ezt igazán az értheti, aki már vesztett el hozzá közel álló embert, akinek a jelenléte, egyáltalán a léte természetes, magától értetődő volt. Annyira természetes, hogy minden egyébért hanyagolta.

haszontalanul. Az időnk nem körbe forog, mint az óra, hanem előre „megy”. Nem lehet visszafordítani, vagy a lehetőségeket ugyanúgy ismételve átélni. Ugyanakkor az idő nem megfoghatatlan, láthatatlan valami, ami semmivé válik. Az idő megfogható, amikor időben adom a kezem azoknak, akiknek erre szükségük van.

Vannak olyan embertípusok, akiknek nehéz rugalmasnak lenni, mert a terveik határozzák meg életüket. Számukra az idő nem relatív, hanem pontosan meghatározott tér, amiben precízen helye van mindennek, amit

ők beleterveztek. S ha jön valami zavaró tényező, valamilyen változás, akkor sok esetben borul minden és a zavar rendkívül ingerültté teszi őket. Azért, mert elvesztek, kudarcot vallottak, vagy éppenséggel a teljes káosz szélén állónak érzik magukat.

Ez a fajta hozzáállás nagyon rá tudja nyomni bélyegét a családi életre is. Mert az ilyen ember kitartóan ragaszkodik, sokszor már nagyon is károsan a terveihez. De a családban nem minden történik terv szerint. A családtagok, a gyerekek nem tudják egy vagy két ember összeegyeztetett órarendje szerint élni az életüket. Nem terv szerint jön a szeretet és a figyelem hiánya, az együtt töltött idővel kapcsolatos igény. Fontos, illetve szükséges egyfajta rend, időbeosztás a családok életében, de elengedhetetlen a rugalmasság is. Amikor azt mondom a gyerekeimnek, házastársamnak, hogy nem érek rá, az az életre segítő idő eltelt, elmúlt és nem hozható vissza. Ezzel szemben minden más később is kivitelezhető lenne. Időm legyen az Istené, hisz Ő adta azt is nekem. Mindennap elején szánjak időt az imára, hogy kérhessem, hogy felkészülhessek, hogy az aznapi időt békességre és nekem is erőt adó szeretetre használhassam. Másképp nem tudok rugalmas lenni.

Mire van időm, még időben? Létfentosságú kérdés. Ha van időm rá, nem menekül tőlem nagykorúságát követően a gyerekeim. Ha időmmel is szeretem, mindig lehet szerelem a házasságomban. És ha mindig a maga idejében szerettemnek adom időmet, a gyász is más, talán könnyebb lehet. Időm a Mindenhatónak jó szívvel felajánlott áldozat, ami Istennél nem tűnik el. Ez az áldozat nem valamiféle adó és nem is teher, hanem bölcs és okos átruházás a szakértő kézbe. Így időm elég lesz mindenre ma és holnap, itt a földön és az örökkévalóságban.

In memoriam Birtalan József

A Marosvásárhelyről a fordulatot követően Tiszaújvárosba áttelepült Birtalan József novemberben lett volna 90 éves, de az Úr pár hónappal előtte hazahívta őt. Neve és egész élete, munkássága kitörölhetetlenül kötődött református egyházához, szülőfalujához, Szilágybagoshoz, erdélyi magyar népünkhöz.

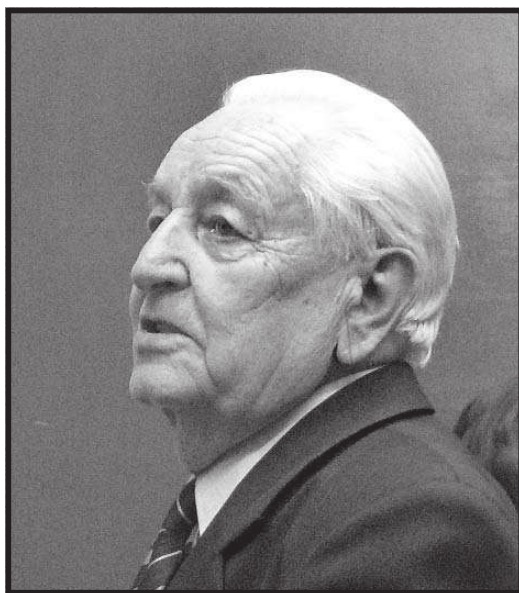
Gyökerei révén lett naggyá: zeneszerző, tanár, karmester. Felesége, Judit asszony, az egykori diáktárs kiváló segítségnek bizonyult karmesteri munkájában.

1956-ban végzett a kolozsvári Zeneművészeti Főiskola zenetanári és nagybőgő szakán. 1954–57-ben a kolozsvári Állami Magyar Opera, később a Filharmónia zenekarának tagja volt. 1958–69-ben a marosvásárhelyi Állami Népi Együttes gyermeksoportjának karmestere és művészeti vezetőjeként, 1979-től a Maros Művészegyüttes karmestereként tevékenykedett.

A marosvásárhelyi Pedagógiai Főiskola karvezetőképző szakának tanáráként a legnépszerűbb és legismertebb karnagyok egész sorát indította útnak. Zeneszerzőként a kommunista diktatúra időszakában is egyházi kórusműveket komponált. A Debreceni Református Kollégium Kántusának felkérésére írt *Tíz népdalszoltár* 1989. november 5-én hangzott el először a debreceni Nagytemplomban; az ősbemutatón a zeneszerző még Bagosi József álnéven szerepelt. 1990 elejétől a vallási kórusművei is szélesebb körben váltak népszerűvé. Az 1989-es rendszerváltás után alakította meg a Marosvásárhelyi Vártemplom Cantemus leánykarát.

Bár munkájuk Marosvásárhelyhez kötötte őket, de a kórusmozgalommá nőtt kórus-szervező és -vezető szolgálatukkal bejárták Székelyföld városait és falvait, szolgálatuk kiterjedt egész Erdélyre, a Partiumra, a Kárpát-medencére, sőt még a tengerentúlra is. Példás, múltba gyökerező és jövőbe tekintő szolgálatuk, 63 éves házasságuk, melynek alapja a kölcsönös megbecsülés, tisztelet és szeretet volt, tették népszerűbbé népi és egyházi énekkultúránkat. A Székely Népi Együttes mellett szolgálatuk részét képezte a tanítás, az egyházi énekköltés, kórusok szervezése és vezetése.

Amikor 90 tavaszán a marosvásárhelyi vártemplom 80 tagú leánykórusával székely népviseletben a szilágybagosi református templomba bevonultak és szolgáltak, szemet-lelket gyönyörködtető, életre szóló élménnyel gazdagították gyülekezetünket. Szilágybagosra rendszeresen hazajártak karmestert, énekkart tanítani. Örökségét méltóképpen akkor őrzi és ápolja Szilágybagos református népe, ha a templomban és templomon kívül tovább zeng Birtalan József reánk hagyott ének-anya. Az évenkénti egy-

házmegyei kórustalálkozók közös éneke hagyományosan az ő énekköltésai voltak, pl. 2009-ben *Áldjad én lelkem a dicsőség erős királyát*, vagy 2017-ben, a reformáció jubileumi évében az *Erős várunk nekünk az Isten*.

Amikor Tiszaújvárosba áttelepültek, egy templom és gyülekezet nélküli város fogadta őket. Hamar bekapcsolódtak Judit asszonnyal együtt az alakuló gyülekezeti élet munkájába, énekkart szerveztek és a környékbeli falvak gyülekezeteinek kórus-szervező, -alapító munkáját is bevállalták. A 90 éves születésnapjára Tiszaújváros ünnepi koncerttel kívánt tisztelni Birtalan József nagysága előtt. Az ünnepi koncertből emlékkoncert lett. Egy sepsiszentgyörgyi fafaragó mesterrel Birtalan József emlékére a család kopjafát készíttetett és a szilágybagosi templom udvarára felállítva november 5-én, egyházi szolgálat és ünnepi műsor keretében került sor a leleplezésére. Üzen és tanít a kopjafa a jelen és a jövő nemzedékének, hogy maradásunk és jövőnk biztosítéka az, hogy maradjunk az ősi gyökereken és így tegyük maivá őseink hitét, népi kultúráját, közösségi szemléletét. A kopjafa-avatási ünnepséget megtisztelte jelenlétével a Romániai Magyar Dalosszövetség elnök-asszonya, Guttman Emese, aki ünnepi beszédében méltatta a nagy mester példaértékű munkáját és többek között arról is szólt, hogy Birtalan József emléke előtt tisztelve, Kolozsváron az Állami Magyar Operában november 18-án emlékkoncertet tartanak.

A Mózes II. könyve 15. részében azt olvassuk, hogy Isten választott népe, a Mózes által az egyiptomi fogságból haza vezetett nép a Vörös tenger után, amikor Márába érkezett, nem ihatta a Mára vizét, mert az keserű volt. A nép zúgolódott, Mózes az Úrhoz kiáltott segítségért és az Úr mutatott neki egy fát, azt Mózes a vízbe dobta és a víz édessé, ihatóvá vált. Erdélyi magyar népünk az elmúlt lassan 100 év alatt sokszor állt a

Mára vizénél. Keserű, ihatatlan vizet kínáltak neki. Birtalan József egész élete, életének küldetése az volt, hogy a keserű élet-vízbe fát dobjon. Népi és Istent dicsőítő énekeivel Szilágybagostól Marosvásárhelyig, Szászcsávásig, egész Erdélyországban lelket, reményt és hitet táplált a szívekbe, és a közösségekben, családokban édessé vált a víz.

Köszönjük meg Istennek, hogy adott nekünk, erdélyi magyaroknak, Szilágyságnak, Szilágybagosnak egy Birtalan Józsefet, akinek az élete csakúgy, mint a halála tanít és éltet, vezet ebből az életből az örökkévalóságba. Az emlékére felállított kopjafa ne csak emlékeztessen, de bátorítson is hívő, magyar életre. Vállaljuk önmagunkat, vállaljuk magyarságunkat, vállaljuk református hitünket! Kérjük áldást hívő népünkre: az erőtelenségnek adjon erőt, a bánatosoknak vigasztalást, a bűnbánóknak bocsánatot. Legyen 1-1 ilyen nagyság emléke és élete által népünk családjában és utódaiban Isten neve áldott nemzetsegről nemzetségre, örökkön örökké.

Hálás megemlékezéssel,

LUKÁCS JÓZSEF, Szilágybagos

Felhívás

Magyar közösségünk méltó módon akar adózni I. László városalapító királyunk emlékének Nagyváradon, az őt megillető lovas szobor felállításával. Ez a szándék az elmúlt esztendőben többször is meghíusult látszott, most azonban valóra válhat az álom, és a nagyváradi várban, a lovagkirály feltételezett sírhelye fölött elkészülhet a szobor.

Ehhez azonban szükség van arra, hogy összefogással és anyagi áldozatvállalással támogassuk ezt a nemes célkitűzést. Ennek érdekében egyházkerületünk székházában támogatói jegyeket lehet vásárolni különböző címletekben (5 lejestől 500 lejesig).

Kérjük lelkipásztorainkat, hogy segítsenek a jegyek terjesztésében, valamint gyülekezeti tagjainkat, hogy támogassák ezt a kezdeményezést, a jegyek megvásárlásával.

A jegyek átvehetők a Királyhágómelléki Református Egyházkerület székházában (Sulyok I. 9. szám).

Szeretettel küldjük köszöntésünket, a békesség kötelékében:

Csúry István püspök

A kémeri reformátusok születésnapjü ünnepe

A Kémeri Református Egyházközség is megünnepelte a reformáció 500. esztendejét, azzal a kiegészítéssel, hogy egyházának fennállására és lelkipásztoraira való emlékezésre is ünnepi figyelmet fordított.

A jeles alkalommal nemcsak magunkra, otthoniakra gondoltunk, hanem azokra is, akik egyházi módon kapcsolódnak hozzánk gyülekezeti vagy más téren. Így köszönthettük körünkben Balázs Pált, a Szerencsi Református Egyházközség (Magyarország) református lelkipásztorát, Kovács Csiba Krisztinát, a Soponyai Református Egyházközség (Magyarország) református lelkipásztorát és családját, illetve a gyülekezet gondnokát és családját, Marosán Csabát, a Kolozvári Színtársulat színészét, aki szülei és családja révén kémerinek is vallhatja magát.

Ünnepségünk kezdő akkordjait Balázs Pál lelkipásztor szólaltatta meg, igehirdetése által, kitekintve történelmi múltunk fontos pillanataira, s hálát adva annak a nagyhatalmú Istennek, aki az 500 esztendő folyamatában soha nem felejtett el bennünket.

Az egyházközség kórusának énekszolgálatát után a községközpont polgármesterének, Szabó Levente-Györgynek hallhattunk ünnepi gondolatait, aki alkalomhoz illő beszédében nemcsak a reformáció kiemelt részleteiről beszélt, hanem személyes hangvételű mondataiban biznyságot tett arról, hogy mit jelent számára református hívó embernek lenni.

Az ünnepi mondatokat fennkölt szavak követték, hiszen Marosán Csaba színművész

a magyar istenes költészet remekbe szabott verseiből hozott egy díszes csokrot magával. Jó volt hallani, hogy az évtizedes irodalmi alkotások, hogyan tudják megszólaltatni az ünneplő hívó ember lelki világát.

Az ünneplés addigi részének méltó zárásaként hangzott el az ifjúság részéről Oláh Melinda szavalata és a fiatalok hitvalló éneke: „református magyar vagyok” címmel. Az ünneplés további része a templomkertben folytatódott, ahol az iskola igazgatója, történelem szakos tanára és egyházközségünk presbitere, Birta Szabó-Tamás vette át a szót és beszélt arról, hogy mit jelent a magyar ember számára a FA motívuma, s miért tartották, s tartják fontosnak a fa ültetését jeles alkalmakkor. A gyülekezet főgondnoka és gondnoka Balla Barna és Pató Gyula a templomkertben elültették azt az emlékfát, amely akár 500 esztendő is megélhet, hiszen a tiszafa hosszú életidejéről ismeretes.

Az ünnepséget követő szeretetvendégség méltó befejezése volt jeles alkalmunknak.

KÁNYA ZSOLT ATTILA

Csapatépítés Berekfürdőn

A Sarmaság-bányatelepi kórus és a presbitérium együtt kirándult Magyarország Berekfürdő nevű településére. Célunk nem csupán a kikapcsolódás, sokkal inkább a csapatépítés volt.

Péntek reggel 8 órakor indultunk, rövid áhítat után. Utunk során Debrecenben rövid időre megálltunk, hogy megnézhessük a város híres református templomát és a közelben lévő református kollégium épületét.

Berekfürdőn a református egyház tulajdonában lévő konferenciaközpontban voltunk elszállásolva, ami remek lehetőséget nyújtott a csoportos foglalkozásokhoz. A központ neve: Megbékélés Háza. És mi valóban úgy éreztük, hogy Istentől ajándékba kaptunk két békeségben és örömben eltöltött napot.

A lelkipásztor és felesége olyan csoportos foglalkozásokat és játékokat kezdeményeztek, melyekből kiderült, hogy ki-ki milyen személyiség, hogyan viselkedik társaságban, aztán pedig arról beszélgettünk, hogy a személyiségünkben rejlő különböző ajándékokat, egyéni tulajdonságokat hogyan tudnánk úgy gyümölcösöztetni, hogy az a közösség, az egyház javát és mindenekelőtt Isten ügyét szolgálja. A foglalkozásokon gyerekek és idősek, valamint középkorúak is részt vettek. Úgy voltunk együtt, mint egy igazi nagy család.

Szombaton reggel a csapat mind a 31 tagja visszatekintett az együtt töltött időre és szinte valamennyien elmondták, hogy ilyen és ehhez hasonló foglalkozásokon a jövőben is szívesen részt vennének.

A csoportos tevékenységeket követően csapatunk rövid időre a településen lévő termálfürdőt is igénybe vette.

Hogy mindezekért a megtapasztalt élményekért kinek is tartozunk köszönettel? Hát, elsősorban Istennek, a lelkipásztornak és feleségének és nem utolsó sorban Zsurzsán Zsolt elhunyt testvérünknek, aki pénzbeli adományával nagylelkűen hozzájárult a gyülekezet kórusának kirándulatához.

ERDEI ÁRVA KÁROLY

Hálaadás és emlékezés alkalmá Varsolcon

Hálaadásra gyűlt össze Isten házában Varsolc hívó népe, hogy Istennek adjon hálát mindazért, amit az utóbbi években sikerült megvalósítani.

Az ünnepi istentiszteleten az igehirdetés szolgálatát Forró László egyházkerületi lelkész főjegyző végezte a Zsoltárok könyve 46. fejezete alapján, amelyben folytonosan visszatérő üzenetként hallottuk megisméltódni a biztató ígét: „A seregek Ura velünk van, Jákób Istene a mi várunk.” A reformáció 500-ik évfordulója alkalmából nem lehetünk annyira közömbösek és érzéketlenek, hogy ne figyeljünk arra a mindenható Istenre, aki nemcsak a történelemben végezte a maga munkáját, hanem a jelen naponkénti csodáinak a megtestesítője is.

Szép és gyönyörűséges volt a közösségben együtt ünnepelni az egyházmegyéből és azon kívül érkező lelkipásztor szolgatársakkal, magyarországi vendégeinkkel, és az egész gyülekezettel, kiknek jelenléte sokat jelentett számunkra, s akik nélkül már nem lett volna teljes az ünneplésünk.

Jó szívvel vettük meghívott lelkipásztor testvéreink köszöntését, akik kivétel nélkül a templom mint istentiszteleti hely fontosságára hívták fel a figyelmünket, ahol az Isten Igéje mint megtartó erő közöltetik számunkra.

A reformáció emlékére alkalmából emlékoszlopot, kopjafát is állítottunk, melynek leleplezése alkalmából Bogdán Szabolcs János, egyházmegyénk esperese hangsúlyossá tette számunkra, hogy nem emberi dicsőséget hirdet az emlékoszlop, hanem mélyen bűnbánatra indít, hogy érdemünk nélkül is mindaddig megsegített minket az Úr.

A vacsorára megterített ünnepi asztal mellett is tudtunk közösségben lenni, s megelégedve hálát adni mindenért, amivel Istenünk betöltött bennünket.

FAZAKAS SÁNDOR

Egyházkerületi bibliaismereti vetélkedő Szalacson

Nemcsak házigazdái voltak a szalacsiak az idei egyházkerületi bibliavetélkedőnek, de csapatuk meg is védte tavalyi elsőségét. Második lett a szilágyperecseni, harmadik a Nagykároly-kertvárosi csapat.

Tizenegy esztendő múlva tekint vissza a Királyhágómelléki Református Egyházkerületben az a bibliaismereti vetélkedő, melyen gyülekezeteiket képviselve, 4 fős csapatokba szerveződve, 14 és 19 év közötti fiatalok vesznek részt. A tanügyből ismert tantárgyversennyel ellentétben ezt a megmérettetést nem vallásanárok szervezik, és a gyülekezeti szinten kialakított csapatok felkészítését is szinte kivétel nélkül lelkészek végzik. Minden ősszel az egyházkerület mind a 9 egyházmezejében lezajlanak a megyei szintű vetélkedők, az egyházmezei győztesek jutalma és felelőssége az egyházkerületi tudáspróbán való részvétel. Az egyházkerületi vetélkedő házigazdája szinte minden alkalommal az Érmelléki Református Egyházmege valamelyik gyülekezete. Ez nem csak egyházmegejénk központi fekvéséből adódik, hanem abból is, hogy a vetélkedő mozgatórugói többnyire érmelléki lelkészek, s a végső győztesek is évről évre ebből az egyházmegeből kerülnek ki. Mivel 2016-ban, a Nagykágyán lezajlott vetélkedőn Szalacs csapata végzett az első helyen, így idén a címvédés terhe alatt házigazdaként is helyt kellett állni.

NYOLC EGYHÁZMEGE KÉPVISELŐI

November 18-án, szombat reggel a helyi gyülekezeti házban kezdődött az izgalommal várt esemény, Jobb Domokos egyházkerületi ifjúsági előadó áhítatával, és az érszöllősi ifjakkól álló Dics-Ér zenekar Istent magasztaló szolgálatával. Sajnos a temesvári egyházmege győztesének végül, betegség miatt, le

A SZALACSI CSAPAT

kellett mondaniuk a részvételt, de 8 egyházmege képviselői megérkeztek. Mivel a szalacsi csapat címvédőként alanyi jogon vehetett részt a versenyen, ezért az érmelléki egyházmegeből a második helyen végzett érszöllősi csapat is felsorakozhatott, így alakult ki a 9 csapatos mezőny. A tudáspróba során két fordulóban 20-20, részletekbe menő kérdésre kellett megfelelni, a megadott bibliai részek alapján, s bizony, több alkalommal szó szerinti ismeret volt szükséges a helyes válaszhoz. Mire a szalacsi nőszövetség által megterített asztalokhoz ültek a fiatalok, a dolgozatjavító bizottság már meg is állapította a végeredményt, melyet csak ebéd után tudhattak meg a versenyzők. Az érmelléki egyházmege ifjúsági előadója, Bán Alpár, nagykágyai tiszteletes volt, aki a vetélkedő szervezésének és levezénylésének oroszlánrészét vállalta, s így ő volt az, aki a kialakult sorrendet dobpergés közepette, az izgalmat végéig fokozva ismertette, s az emléklapokat, értékes könyvjutalmakat átadta.

CÍMVÉDÉS

A maximálisan elérhető 72,5 pontból 70,5-öt megszerezve a házigazdák csapata végzett az élen, de csak egy hajszálon múltott (azaz 0,5 ponton), hogy sikerült a címvédés, hiszen a képzeletbeli dobogó második fokára a szilágyperecseni csapat állhatott kerekén 70 ponttal. Bronzérmes a Nagykároly-kertvárosi gyülekezet csapata lett 66,75 pontot szerezve.

E napnak vesztese nem voltak, hiszen, ahogy az értékeléskor elhangzott: a mintegy 280 gyülekezetet magába ölelő egyházkerület legjobbainak megmérettetésén, a kilencedik hely 48,75 pontja mögött is sok munka volt, és minden bizonnyal sok, abból fakadó áldás lesz. Áldja meg az Úr, a jubileumi esztendő vetélkedőinek minden versenyzőjét, szervezőjét, asztalt terítő nőszövetségeit, s adjon a következő 500 esztendőben is sok Biblia fölé hajló, s a leírtakat szívébe záró tanítványt.

SZABÓ ZSOLT, szalacsi lelkipásztor

Gyülekezeti ház átadás és könyvbemutató Magyarcsaholyban

Régi álmuk vált valóra a magyarcsaholyiaknak azáltal, hogy a reformáció ötszázadik évfordulójára sikerült felépíteniük egy gyülekezeti házat, és ugyancsak mostanra készült el Gencsi Lajos: Magyarcsaholy monográfiája című könyve is. A gyülekezeti ház átadására és a könyv bemutatására október 8-án került sor.

Amint arról Nagy Róbert helybeli lelkipásztor beszámolt, a magyarcsaholyi presbitérium 2011-ben határozta el, hogy hozzáfog egy gyülekezeti ház építéséhez. Cseppet sem tűnt könnyűnek a nagyszabású terv kivitelezése, ám Isten kegyelmében bízva 2012. május 20-án letették az ingatlan alapkövét, majd rövidesen hozzáfogtak a református temetőben egy ravatalozó építéséhez is. Ez utóbbit sikerült hamarabb elkészíteni, amit már néhány éve használatba is vett a közösség.

A gyülekezeti ház átadó ünnepségén Dénes István Lukács élesdi lelkipásztor, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület generális direktora prédikált a Lk 5,5-6 igeszakasz alapján. Az igehirdetést követően Nagy Róbert lelkipásztor köszöntötte a vendégeket. A hollandiai HART Alapítvány képviselőjében Bram Klapwijk szólt az ünneplő gyülekezetnek, aki Berkel in Rodenrijsből érkezett. Beszédét Váczy Mogyorósi Magdolna fordította magyar nyelvre. Örömet fejezte ki, hogy jelen lehetnek a gyülekezeti ház átadásán.

A gyülekezeti ház bejáratánál a magyar nemzeti színű szalagot Dénes István Lukács és Mathilde Shoppers vágta el. Az átadást követően sor került Gencsi Lajos, Magyarcsaholy múltját dokumentáló könyvének bemutatására. A könyv méltatása előtt Kovács Szabolcs Wass Albert művéből idézett, aki gyönyörűen fogalmazta meg az ember szorgalmát, aki homokszemekből épített oszlopot. Mások hitetlenkedve mondták, hogy úgy is összedől az, de az oszlop kiállta az idők próbáit. „Sokan nem hittek ennek a gyülekezeti háznak az építésében sem. Volt azonban két kis csapat – a magyarcsaholyi presbitérium és a hollandiai HART Alapítványnak a csapata –, akik az említett ember hitével bíztak az építkezés sikerében. Apró lépésekkel, homokszemet homokszemmel kötve össze, az Istenbe vetett hittel végül bebizonyították,

hogy igenis lehetséges” – fogalmazott a főgondnok. Magyarcsaholy monográfiájáról pedig elmondta, hogy egy olyan hiánypótló mű az a falu történetéről, ami nem hiányozhat egyetlen magyarcsaholyi vagy onnan elszármazott személy házából sem. A könyv szerzője elmondta, hogy a monográfia összeállításával szerette volna, ha rögzítésre kerül mindaz, ami évszázadok alatt Magyarcsaholyban történt. Elsősorban a családtagjai emlékezetében fennmaradt emlékek, továbbá levéltári anyagok alapján írta meg a könyvet. Megköszönte mindazoknak a segítségét, akik közreműködtek a könyv elkészítésében. Kiemelte Berei Károly nevét, aki hathatós segítséget nyújtott a templom egykori kazettás mennyezetéről készült rajzok megszerzésében, amiket jelenleg Budapesten őriznek.

SEBESTYÉN ELŐD

Felavatták az emlékezés kopjafát avattak Lelén

A reformáció ötszázadik évének állítottak emléket Lelében október 29-én azzal a kopjafával, melynek hasonmását egy héttel azelőtt a magyarországi testvértelepülésükön, Cégénydányádon avattak fel.

A református templomban tartott ünnepi istentiszteleten Tolnay István nagykárolyi esperes tolmácsolta Isten igéjét a Jn 3,7 igeszakasz alapján. A vendégeket és a gyülekezetet

Nagy Sándor házigazda lelkipásztor köszöntötte, aki Mózes prófétát idézve elmondta: amíg népünknek Isten lesz a hajléka és temploma, addig jövője is lesz. Felhívta a figyelmet arra, hogy ha Európa lemond keresztyén értékeiről, akkor olyan veszélybe kerülhet, ami visszafordíthatatlan.

Szabóné Varga Szidónia cégénydányádi lelkész a testvériség fontosságáról beszélt. A cégénydányádiak és leleiek testvéri

kapcsolatának immár látható jelei is vannak abban a két kopjafában, melyeket a két település református templomának udvarán helyeztek el.

Kelemen Róbert cégénydányádi polgármester elmondta, hogy őseink megreformálták azt a kort, amelyben éltek. Mi is megreformálhatjuk a magunkét. Sajnálattal számolt be arról, hogy az anyaországban sokakat nem megreformálni kell a hitben, hanem vissza kell téríteni a hithez.

Almási Csaba lelei főgondnok köszönetét fejezte ki a testvértelepülés küldöttségének a tárgyi és lelki ajándékért, hiszen tőlük mind a kettőt megkapták.

A vallásórás gyermekek csodálatos és elgondolkodtató műsort mutattak be a reformációról. Őket Csürös Róbert gyakornok lelkész és Csürös Orsolya vallástanár készítették fel. Az istentiszteletet követően a templomkertben leleplezték a Sándor Attila székelyudvarhelyi faragó mester által faragott kopjafát, ezt követően pedig koszorúzás következett. Az ünnepség szeretetvendégséggel ért véget.

SEBESTYÉN ELŐD

Díszoklevél az órállóknak

„Legyetek szilárdak, rendíthetetlenek, buzgólkodjatok mindenkor az Úr munkájában, hiszen tudjátok, hogy fáradozásotok nem hiábavaló az Úrban.” (1Kor 15,58)

A konduló harangszó ünnepi istentiszteletre hívta Katalin és Koltó egyházközség tagjait november 12-én, amikor hálát adtak az Úrnak templomaik felújításáért, rendbetételéért.

Mindkét gyülekezetben Gellén Sándor Károly, Avasújváros lelkipásztora, a Nagybányai Egyházmegye esperese hirdette Isten ígését az 1Kor 15,58 verse alapján. Felhívta a jelenlévők figyelmét arra, hogy minden embernek legyen célja az életében, és akkor a munka nem hiábavaló. Emberé a munka, Istené az áldás. A mi feladatunk dolgozni, az építőnek építeni a házat, a vár őrizőjének a várat. Feltette a kérdést, hogy érdemes-e építeni, van-e jövője az egyháznak? Isten ránk bízta a döntést, de gondoljunk arra, hogy érvényes munkálkodni, mert csak így leszünk fennmaradó egyház. A mai ünnep is nem a lemondásról, hanem a jövőről szól, és ahol valaki akar jövőt építeni, ott Isten áldását adja. Ne feledjük, mi vagyunk az egyház megtartói, mindent Isten dicsőségére tegyünk. Presbiterválasztás előtt állunk, sokan nem akarják vállalni ezt a terhet, de gondoljunk arra, hogy ez a teher öröm, embertársaink terhe. Jó az, ha az Isten jó szolgálattévőnek tart, jó gondnoknak, presbiternek, ne hátráljunk meg a feladat elöl. A két egyházközségnek sikerült a felvállalt feladatot megoldania, mert tudták, hogy azt Isten dicsőségére végezték.

Ecsedi Árpád helyi lelkipásztor, az egyházmegye főjegyzője, köszöntötte az egybegyűlteket és Istennek adott hálát, hogy ebben a jubiláló esztendőben sikerült felújítani templomaikat. Megköszönte a gyülekezetek közösségének a hozzáállását, akik megértették, hogy az egyházközségük ingatlanai közteherhivatalos jelentenek. Megköszönte a segítséget a következő támogatóknak: Koltó

Község Önkormányzata, „Csere” Közbirtokosság Egyesület, Hilfswerk der Evangelischen Kirchen Schweiz (HEKS) Svájc-ból valamint Stichting Hulp Oost-Eurpa (HOE-Oldebrock) Hollandiából, valamint Csendes Lajos.

Mindkét egyházközségben a Reformáció 500. évfordulójának tiszteletére presbiteri emléklappal köszönték meg azon presbiter munkáját, akik három mandátumon keresztül a gyülekezet órállói voltak. Az emléklapon Jn 12,26 verse olvasható: „Ha valaki nekem szolgál, engem kövessen, és ahol én vagyok, ott lesz az én szolgálóm is, és ha valaki nekem szolgál, azt megbecsüli az Atya.”

Varga Károly nyugalmazott esperes, volt helyi lelkipásztor laudációjában a presbiter munkájának fontosságát emelte ki, felelevenítve Ravasz László püspök úr szavait, aki elmondta, hogy a presbiter legyen hívő, imádkozó és úrvacsorázó ember, legyen szolgáló ember és legyen kormányzóképes. Véleménye szerint a ma kitüntetettek ilyen presbiterek voltak és megérdemelten veszik át a munkájukért járó oklevelet.

Lakatos Nella, az egyházmegye presbiteri szövetségének elnöke Mt 5,16 versével köszöntötte a jelenlevőket. Hozzászólásában a presbiter, annak munkáját az égő gyertya lángjához hasonlította, hiszen a presbiter a gyülekezet és maga az Isten bízta meg őket, hogy világítsanak, akkor is mikor kialusznak a fények, világítson ott, ahol nyomorúság van, ahol hiányzik a szeretet. Elmondta, hogy a szövetség a reformáció 500. évfordulóján az egyházmegye minden lelkipásztorának és presbiterének hűséges szolgálatát jubileumi oklevéllel köszönte meg. Végül felolvasta Füle Lajos: Presbiter című versét.

Az elnökasszony átadta a gyülekezetek 16 presbiterének a Szent Bibliát és a Presbiteri oklevelet, megköszönve szolgálatukat és Isten áldását kérte további életükre, amit követően mindkét templomban emléktáblát avattak.

LAKATOS NELLA presbiter, EMPSz-elnök

Emlékezés – Elismerés 2017-ben

Koltó-Katalin lelkipásztora a 2017-es évnyitói istentiszteleten rámutatott arra, hogy a 2017-es év egyháztörténelmi szempontból kiemelkedő jelentőségű, hisz idén 500 éves a reformáció, Kopácsi Istvánnak köszönhetően 470 éve érkezett a reformáció Nagybányára és környékére, és 450 éves a magyar református egyház. Falunk történelmében is jelentős évfordulót ünnepelünk, hisz 170 éve érkezett Koltóra nászútra Petőfi Sándor és Szendrey Júlia.

Évnyitói presbiteri gyűlésünkön elkezdődött az eseménydús esztendő évfordulóinak megtervezése, ahhoz, hogy majd kellő időben terveink valósággá váljanak.

Május 20-án a helyi presbitériumok és gyülekezeti tagok, mintegy 50-en, közösen részt vettünk az Egyházkerület által központi rendezvényre nyilvánított „Őrizd a várat!” nevet viselő Nagyváradi Református Egység Fesztiválon.

Június 17-én a Nagybányai Református Egyházmegye szervezésében került sor Nagybányán a Reformáció Református Fesztiválra, ahol az egyházmegyének gyülekezetei mind képviseltették magukat, több mint 1600-an dicsértük együtt az Istent.

Szeptember 3-án a Petőfi ünnepély keretében ünnepeltük a mézesbetek 170. évfordulóját, Isten Ígését hirdette közöttünk nt. Benkő Tímea evangélikus lelkipásztor, teológiai tanár, hisz „koszorús költőnk” is evangélikus volt.

Október 28-án Ecsedi Árpád lelkipásztor és Fülöp Gábor kántor-karnagy vezetésével Egyházkerületi kórustalálkozót szerveztünk, melyen 13 kórus volt a vendégünk. Isten Ígését hirdette közöttünk nt. Forró László, egyházkerületünk főjegyzője. Isten áldásával így zártuk le az eltelt 500 évet.

November 12-én „elkezdtek a következő 500 évet”, a megújult templomunk falán levő emléktábla leleplezésével, mely az elmúlt 500 évre emlékeztet. Igét hirdetett nt. Gellén Sándor, egyházmegyének esperese. Az ünnepi istentiszteletünk második mozzanataként kitüntettünk 9 presbiter Koltón és 9 presbiter Katalinban, akik legalább 3 mandátumon keresztül szolgálták az egyházközséget. Szolgáltak, mert a presbiterség nem egy cím, nem egy rang, hanem szolgálat Isten és a gyülekezet felé. „Mert akik jól szolgálnak, szép tisztességet szereznek maguknak” (1Tim 3,13). Laudációt mondott nt. Varga Károly nyugalmazott esperes, egyházközségünk volt lelkipásztora, aki idézte Ravasz László egykori püspököt, hogy a presbiter imádkozó, templombajáró, úrvacsorázó és jó vezető kell legyen. Először az otthonát kell jól vezesse a presbiter, és utána a nagyobb közösségre is gondot kell viselnie. A Szentírást és az emléklapot Lakatos Nella, egyházmegyének Presbiteri Szövetségének elnöke nyújtotta át.

Isten áldása legyen gyülekezetünkön, református egyházunkon az elkövetkező 500 évben is. Soli Deo Gloria!

SEBŐK ZOLTÁN

Ünnepi egyházkerületi közgyűlés Szatmáron

Ílyen száz évben egyszer van Szatmáron! – Egyházkerületi Közgyűlést tartottak a Szatmár-Láncos Református Egyházközség templomában. Óriási megtiszteltetés érte városunkat, bár nem csoda, hogy a reformáció egyik bölcsőjére esett a választás a jubileumi esztendőben. Álmodból tette hívő igehirdetés, lelkésszentelés, Pro Ecclesia és M. Nagy Ottó díjak átadása után a naprakész ügyeket is tárgyalta a Főtiszteletű Közgyűlés.

Máramarostól, Szatmáron, Szilágyságon, Érmelléken, Biharon át a Bánságig az egyházkerület mind a kilenc egyházmegyeje képviseltette magát és hallhatta pénteken délelőtt 10 órakor Király Lajos házigazda esperes tanulságos és tette buzdító igehirdetését a Római levél 13. részének 11. verse alapján: „Mindezt tegyétek meg, mert tudjátok az időt, eljött az óra, hogy az álomból felserkenjünk, mert most közelebb van hozzánk az üdvösség, mint amikor hívökké lettünk.”

ÁLOM ÉS LÁTÁS – ÁLOMLÁTÁS

Az álmok mindig fontos szerepet töltek be az emberiség történetében, a felolvasott Ige is álmokról és álmodozásról beszél, melyek

látletként jelen voltak a korai keresztyének életében. A prédikátor először azt vizsgálta meg, mi történik akkor, ha az ember életéből hiányzik a mennyei látás és álmodás, majd megláttatta, hogy mi történik akkor, ha mindezeket Istentől kapjuk ajándékba. Ha nem a mennyei látás irányít bennünket, elpazaroljuk talentumainkat és beteljesületlen, reménytelen élet vár ránk. Életünk rémálom lesz. Végezetül pedig egy ószövetségi álomba és a cselekvés kettős összefonódásába engedett betekintést az igehirdető, aki külön a felszentelendő lelkipásztoroknak is üzent: nem lehet eleget tenni az emberi elvárásoknak, mert elveszhetünk a világ sodrásában. Ha kudarcteljes életet akarsz élni, igyekezzél mindenkinek tetszeni!

„Álmodtam egy világot magamnak, / Itt állok a kapui előtt, / Adj erőt, hogy be tudjak lépni, / Van hitem a magas falak előtt.” – szöveg az idézet és a további bátorítás: légy Isten alkalmas eszköze, aki olyan célokat és álmokat ad, amelyek mellé hitet is ajándé-

koz, és reménységet afelől, hogy álmainkat és céljainkat akadályozó falakat az Ő segítségével legyőzhetjük. Ne csak álmodók legyünk, de cselekvők is az Ő dicsőségére és egymás javára!

FELEJTHETLEN NAP SOKAK SZÁMÁRA

Csúry István a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspöke és Forró László egyházkerületi főjegyző, valamint világi vezetőtársuk, Bara Lajos egyházkerületi főgondnok ültek az úrasztala mögé és bonyolították le azt az ünnepi közgyűlést, mely sokak számára felejthetetlen marad. Vannak, akik égbe emelkedő sasok fészkeként emlékeznek majd vissza a Láncosra – ők a felszenteltek –, és vannak olyanok, akik áldozatkész munkájuk elismerésének helyszínéül gondolnak majd vissza Partium emblematikus templomára.

Csúry István főpásztori gondolatait követően négy lelkipásztor állt, majd térdelt az úrasztala elé. Kis Ilonka Csilla, Nagyváradréti; Kis Bálint, Nagyvárad-rogeriuszi segédlelkész; Fehérvári István Csaba, feketeerdei és Vékony Roland apahegyi lelkipásztor szenteltetett fel. Az esküszöveg bátor és határozott elmondása után négy esperes kézzel a fiatal lelkészek felé.

Vinczéné Pálffy Judit egyházkerületi missziói előadótanácsos a Pro Ecclesia díjak átadásával mondott köszönetet mindazoknak a közösségeknek, akik tettek az egyházért. Mindenekelőtt azok a külföldi

szervezetek kaptak elismerést, akik gyülekezetekért hoztak áldozatot a rendszerváltást követően. Így kapott Pro Partium díjat: a hollandiai ROG HUIZEN SZERVEZET, az EMST-i Református Gyülekezet. A Stichting Hart in Roemenië, a MeHoRo Alapítvány, a HART ALAPÍTVÁNY, a Slidrecht Református Gyülekezet, valamint szintén Hollandiából a szatmáriakat segítő Working Group Romania – Oosterbierum, továbbá a németországi VELDHAUSENI Református Gyülekezet, a Hulp in Roemenie Alapítvány, Rainer Tyrakowski-Freese elnök úr, valamint a Kanadai Presbiterianus Egyház Nemzetközi Missziói Ügyosztálya.

A Pro Ecclesia díjaknak négy gyülekezet is örvendhetett. A magyar reformáció bölcsője, Erdőd a kisgyülekezetek kategóriában nem véletlen, hogy éppen ebben az évben kapta meg a díjat. Szintén kisgyülekezetek kategóriában nyert a Bihari egyházmegyebe kebelezett Kügypuszta. A közepes gyülekezetek kategóriájában a szintén szatmári Sárközújlak, a nagy gyülekezetek kategóriában a szilágysági Varsolc kapott elismerést...

Szűcs Éva tanügyi előadótanácsos az M. Nagy Ottó díjat adja át évente mindazoknak, akik az egyház meghosszabbított kezei a tanintézményekben. Idén a megtiszteltetés Györbíró Csillát, Szatmár megye református vallás szakos tanfelügyelőjét érte, aki évtizedek szorgalmas és áldozatkész munkájának eredményeként vehette át az díjat. A tanügyi előadótanácsosnak egy meglepetésdíja is akadt, ugyanis az Egyházkerületi Közgyűlés előtt köszönték meg Szilágyi Évának, a Szatmárnémeti Református Gimnázium volt igazgatójának kitaró szolgálatát, mellyel a gimnáziumot rendíthetetlenül vezette.

Nemcsak helyszínt adott tehát Szatmár a közgyűlésnek, hanem érdemes díjazottakat, akik ezzel bátorítást is kaptak a további szolgálatokra. A Szatmár-Láncos Református Egyházközség csapata pedig kitűnő házigazdaként tett meg mindent, hogy mindenki jól érezze magát.

RÁCZ ERVIN

Rainer Tyrakowski-Freese elnök köszönő beszéde

Főtiszteletű Püspök úr!
Kedves Vinczéné Pálfi Judit!
Tisztelt hölgyeim és uraim, kedves testvérek!

Teljes szívemből köszönöm Önöknek ezt a mai lehetőséget, a kitüntetést örömmel veszem át, mint a moersi partnerszervezet képviselője.

Kedves Csúry Püspök úr! Mi először 2012-ben találkoztunk egymással, akkor Ön egy nagyon motiváló üzenetet közölt velünk: „Nagy nyomorúságot megélt társadalomban végezzük szolgálatunkat, de ez nem panasz, mert tenni akarunk, erősíteni szeretnénk diakóniai szolgálatunkat”

Ugyanakkor Ön a Meghívó levelében így fogalmaz: „Találjuk meg közösen a jövő felé vezető utat!” Egy bátorító és szép kifejezés odavezetett minket, hogy ezt a partnerkapcsolatot létrehozzuk: „Mi egy Együtt utazó közösség vagyunk!” Ezen a közös úton olykor érdekes kérdések fogalmazódnak meg, meglepetések érnek, és kitérők is megjelennek. Ezek arra emlékeztetnek bennünket, hogy Jézus annak idején tanítványainak szóban és cselekedetben számtalanszor okozott meglepetéseket, mert így akarta nyitogatni az életet.

Ezen a teljesen új úton, egészen világossá vált számunkra, hogy mi, moersi barátok, mindenféleképpen sokat tanulunk Önöktől:

Bátorságot ahhoz, hogy meglássuk a szükségletet, azaz komolyan vegyük, ez az első lépés, „Neveden szólítottalak, enyém vagy” (Ézs 43,1) továbbá bátorságot arra, hogy a diakóniai szolgálatot, Isten segítségével, bizonytalan körülmények között is végezni kell. Ezt tanultuk meg mi Önöktől!

Ma már örömmel állapítjuk meg, hogy az Önök diakóniai munkája jól halad előre, talán a mi támogatásunknak köszönhetően is.

Számomra öröm azt látni, hogy mindazon moersiek, akik résztvesznek ebben a kapcsolatban, egyre nyitottabbak a diakóniai munkára, ami ezelőtt nem feltétlen jellemezte őket, még gyülekezeti kapcsolatuk sem volt, és mára – pontosan ennek a partnerkapcsolatnak köszönhetően – már van!

Önök valószínű tudják, hogy mi 2015 és 2016-ban egy, a bevándorlók támogatását illetően óriási feladatot vállaltunk fel. A mi egyházmegyénk környékére 4000 ember érkezett mocskosan, fáradtan, testi-lelki sebekkel, a legtöbben Szíriából, Eritreából és Afganisztánból.

Akkor, abban a helyzetben az Önök értünk való imádsága és minket való bátorítása nagyon fontos és hasznos volt.

Most is hálásan gondolok arra az email üzenetre, amit Vinczéné Pálfi Judittól és Rákosi Jenőtől kaptunk 2015 októberében,

amelyben biztattak és bátorítottak minket a ránk zúduló feladat és felelősség közepette.

Megfogalmazódik a kérdés: mi kell bennünket vezessen a diakóniai munkában?

János evangéliuma 5. fejezetében arról olvasunk, hogyan találkozik Jézus a bénával.

„A beteg így válaszolt neki: „Uram, nincs emberem, hogy amint felkavarodik a víz, bemeljen a medencébe: amíg én megyek, más lép be előttem. Igen, ez a legkegyetlenebb dolog, a „nincs emberem” állapot, minden más megadatik később. A diakónia láthatóvá teszi a magukra maradt, egyedülálló emberek útját, mert ők, amint Johann Heinrich Wichern mondotta, „A szeretet éles tekintetét észreveszik”. Itt Jánosnál, Jézus segít!

A diakóniában a gyülekezet együttérez a kirekesztettekkel, azokkal, akiket „a sötétben nem lehet látni”, mondta Karl Barth, ezért van szükség az éles látásra.

A mi legtöbbször gyenge hangunk a szegényekért, az elhagyottakért és betegekért, nem más, mint Isten emberek közötti jóságának a dicsérete. Johann Sebastian Bach egyik Kantátájában ez így hangzik: „A szív, a száj, a cselekedet és az élet Krisztust kell igazolja!” Úgy legyen!

RAINER TYRAKOWSKI-FREESE, a Kanadai Presbiteriánus Egyház Nemzetközi Missziói Ügyosztályának elnöke

Szilágyi Éva igazgató méltatása

Szilágyi Éva tanárnő 1995 óta a Királyhágómelléki Református Egyházkerület legnagyobb középiskolájának – a Szatmárnémeti Református Gimnáziumnak – az igazgatója. Bátran kijelenthetjük, hogy ez a több mint két évtized – a szó igazi értelmében – a templom és iskola megtartásának, a református oktatásért-nevelésért való közös küzdelmünknek a jegyében telt.

Odafigyelés és merészség kellett ahhoz, hogy újabb és újabb szakok, majd általános iskolai szintű osztályok, esti tagozat és líceum utáni képzés indulhasson ebben a régi és mégis nagyon „fiatal” tanintézményben. Vagy ahhoz, hogy az erdélyi-partiumi református iskolák közül a legjobban kidolgozott ösztöndíj rendszert működtesse, sok egyéb mellett ezzel is vonzóvá

téve iskoláját. Mindenekfelett azonban arra figyelt, hogy az anyaszentegyházzal szoros kapcsolatban, egyházi és nemzeti hagyományaink megtartásának és fejlesztésének szellemében épüljenek tanárok és diákok. (Érdekes lenne ezzel kapcsolatban kimutatni, hogy a Szatmári Református Gimnázium a rendszerváltás óta hány lelkészt, vallásstanárt, szociális munkást vagy más, az egyház szolgálatában levő szakembert adott közösségünknek.)

A Szatmári Református Gimnázium neve ma már igen jól cseng a város és vidéke körében, s ebben nem kis érdeme van a most nyugdíjba vonuló igazgatónőnek. Egyházkerületünk vezetősége ezúton fejezi ki köszönetét tanári és iskolavezetői szolgálatáért valamint szívből jövő jókívánságait az elkövetkező évekre.

TOLNAY ISTVÁN, ny. egyházkerületi presbiteri főjegyző, ny. tanügyi előadótanácsos

Pályázati felhívás

A Nagybányai Református Egyházkerületbe kebeleztet Sülelmedi Református Egyházközség Presbitériuma pályázatot hirdet a megüresedett lelkészi állás betöltésére az alábbiak szerint:

– az anyaegyházközség lélekszám: 113 lélek, felújított templommal; Szamoscikó leányegyházközség 65 lélek, felújított templommal (3 km-re az anyaegyházközségtől); mindkét templom fűtött;

– a lelkészi lakás: iroda, 3 szoba, konyha, fürdőszoba (gázzal fűtött), kamara, garázs, melléképület;

– gyülekezeti ház vendégszobákkal;
– lelkész használatában 10 ár konyhakert gyümölcsösrel;

– magyar tannyelvű óvoda és I-VIII. osztályos iskola a 3 km-re fekvő Szamosardón;
– lelkészi javadalmazás besorolás szerint.

A lelkészi állásra azok pályázhatnak, akik első és második lelkészképesítő oklevéllel, felszentelési igazolással rendelkeznek és nem állnak fegyelmi kivizsgálás vagy eltiltás alatt.

Pályázati határidő: 2018. január 20.

Pályázatot az alábbi címre kérjük küldeni:

Nagybányai Református Egyházkerület; 430322 Baia Mare, str. Minerilor nr. 5-7., jud. Maramures, telefon: 0262212770 vagy 0744-864-572.

Fricska

Egy édesanya szíve alatt két formálódó magzat beszélget.

Az egyik baba megkérdezte a másikat:

– Hiszel a születés utáni életben?

A másik baba így válaszolt:

– Hát persze! Van valami a születés után. Talán azért vagyunk most itt, hogy felkészüljünk arra, ami később lesz.

– Ostobaság – mondta az első. – Nincs semmilyen élet a születés után.

A másik baba viszont ezt mondta:

– Nem tudom pontosan, hogy milyen lesz a születés után, de több fény lesz, mint itt. Talán a lábunkkal járunk és a szánkval fogunk enni. Talán más érzékeink is vannak, amelyeket most nem érthetünk meg.

Az első baba a fejét rázta:

– Ez abszurd. A gyaloglás lehetetlen. És a szájunkkal eszünk? Nevetséges! Hiszen láthatod: a köldökszínór biztosít táplálékot és mindent, amire szükségünk van. De ha megméred, magad is rájöhetsz, hogy a köldökszínór olyan rövid, hogy nem lehet vele járni. A kezünk, a szánk, a lábunk csak valami régi csökevények maradványai. Csak a köldökszínór a biztos. Aztán a születéskor vége mindennek, nincs tovább. Gondolkozz logikusan: a születés után nem jött vissza még onnan senki! Nincs odaát semmi!

A második baba töprengett egy ideig, majd megszólalt:

– De fogunk találkozni anyával és ő majd tovább gondoskodik rólunk.

Az első baba viszont nem hagyta magát:

– Tényleg hiszel az anyában? Ez nevetséges. Ha az anya létezik, akkor hol van most?

A második baba behunyta a szemét, pár pillanatig csendben maradt, majd megszólalt:

– Édesanya mindig körülöttünk van. Most is! Körülvesz bennünket, melegben tart, ringat, és azt hiszem, a köldökszínóron keresztül is tőle jön a táplálék. Néha, amikor csendben vagy, és amikor összpontosítasz, és tényleg hallgatsz, megérezheted nem csak a jelenlétét, hanem a simogatását is, és hallhatod az ő szerető hangját, ami valahonnan felülről hallatszik!

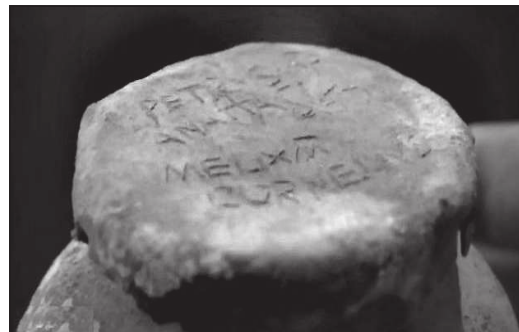
Péter apostolnak tulajdonított csontokat találtak egy római templomban

Péter apostolnak tulajdonított csontokat találtak a római Santa Maria in Cappella-templomban folytatott felújítási munkálatok során. Egyelőre nem lehet tudni, az ereklyéket miért az 1090-ben felszentelt templomban helyezték el.

Az agyagedényekben tárolt maradványokra a macskaköves utcákkal teli, középkori Trastevere negyedben fekvő, ezeréves Santa Maria in Cappella-templomban találtak rá, amikor az egyik munkás felemelt egy, a templom 35 éve lezárt középkori oltára közelében fekvő márványlapot. A munkás két római kori edényt fedezett fel, fedőlapjaikon feliratokkal, amelyek arra utalnak, hogy a tárolóeszközök nemcsak Szent Péter, hanem a korai kereszténység három másik egyházfője – Kornél, Kallixtus és Félix –, valamint négy kora keresztény mártír maradványait is rejtették – olvasható a The Telegraph honlapján.

A maradványokat további vizsgálatok elvégzése végett átadták a Vatikánnak. Megfelelő elemzések nélkül ugyanis lehetetlen megmondani, valóban Péter apostol csontjairól lehet-e szó, ami annál is inkább érdekes kérdés, mert a Vatikán már őriz olyan maradványokat, amelyeket az első pápa csontjainak vélnek. „Az ezen csontok és a Vatikánban őrzött maradványok közötti DNS-összehasonlítás megadhatja a választ a kérdésre” – fejtette ki az egyik orvosszakértő. A Vatikán egyik szóvivője szerint viszont túl korai lenne még reagálni a felfedezésre.

Egyelőre nem lehet tudni, az ereklyéket miért az 1090-ben felszentelt Santa Maria in Cappella-templomban helyezték el. Egy elmélet szerint II. Orbán pápa a nyugati egyházszakadás időszakában szállíthatta át a maradványokat a mai Vatikán területéről. A pápaként széles körben elismert II. Orbánnak

a IV. Henrik német-római császár által támogatott III. Kelemen ellenpápa személyében akadt kihívója. A Trastevere negyedben található templom szorosban kötődött II. Orbánhoz, és könnyen elképzelhető, hogy az egyházfő az épületet biztonságos helynek tekintette a csontok elhelyezésére.

A hagyomány szerint Péter apostolt fejjel lefelé feszítették keresztre, aki Nero császár keresztényüldözéseinek egyik áldozata volt. Maradványait a hagyomány szerint egy, a Vatikán-dombon található sírban helyezték el. Itt építettett Nagy Konstantin egy templomot, amelynek helyén a 16. században kezdték építeni a ma ismert Szent Péter-bazilikát.

Az épület alatt a második világháború után megkezdett ásások során a régészek felfedeztek egy Péter tiszteletére emelt sírremléket egy koporsóval, amelyen a görög „Petros eni”, vagyis „Itt van Péter” felirat volt olvasható. A maradványokat az 1960-as években igazságügyi orvosszakértői vizsgálatnak vetették alá, amelynek eredményeként kiderült, hogy a csontok egy, a Kr. u. 1. században élt, hatvanas évei elején járó férfihez tartoztak. Ez elegendő bizonyítékot jelentett VI. Pál számára, hogy 1968-ban Péter apostol csontjainak nyilvánítsa a maradványokat.

A most megtalált maradványok révén a vita ismét fellángolhat.

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323

www.facebook.com/harangszo

Szerkesztőbizottság: Békefy Lajos, Fábíán Tibor, Ghitea-Szabó József-Levente, Oroszi Kálmán, Tokár Sándor, Törös Beáta, Wagner Erik.
Felelős szerkesztő: Visky István. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó.

Szerkesztőség: BH-410202 Nagyvárad, Sulyok István u. 9. sz. Tel.: 0726242824, 0259435386. E-mail: harangszo.ujtag@gmail.com
Honlap: www.krek.ro, www.facebook.com/harangszo, www.harangszo.ujtag.wordpress.com.

Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenci Kertész Ábrahám Nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik.
A lap terjesztése a lelkes hivatalkon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.